

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 22 marca 2021 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi po rozpoznaniu sprawy ze skargi I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (1), P. G., J. G., P. L., K. R. (1), G. R., K. R. (2) o wznowienie postępowania w sprawie z wniosku Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Ł. z udziałem I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (1), P. G., J. G., P. L., K. R. (1), G. R., K. R. (2), Gminy Ł., PPHU (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł., Browary (...) Spółki Akcyjnej w Ł., A. K., D. K., R. D., J. J., B. J., W. G. (1), o zasiedzenie, zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Powiatowego dla miasta Ł. z dnia 16 października 1959 roku, sygn. akt V Ns I 1844/53 postanowił:

1. uchylić postanowienie Sądu Powiatowego dla miasta Ł. w Ł. z dnia 16 października 1959 roku wydane w sprawie V Ns 1844/59 ;
2. oddalić wnioski ;
3. ustalić, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Uprzednio postanowieniem z dnia 4 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy wznowił postępowanie w sprawie V Ns I 1844/59.(postanowienie k.134)

Sąd I instancji oparł swoje rozstrzygnięcie na ustaleniach, że nieruchomości położona w Ł. przy ul. (...) ((...)) stanowiła własność L. G. (1). Około 1909 r. na tej posesji rozpoczęła działalność (...) Fabryka (...). Po wybudowaniu budynków fabrycznych, urządzono w nich farbiarnię, tkalnię na 65 krosien, drukarnię tkanin i wykończalnię. Na nieruchomości znajdowały się tkalnia, farbiarnia i wykończalnia firmy W.G. S.-cy. Znajdował się tam też dom mieszkalny rodziny G. oraz szereg pomieszczeń wynajmowanych. L. G. (1) zmarł w 1927 roku. Jego zstępni to : D. G. (2), D. L., S. G..

Nieruchomość uregulowana była w księdze wieczystej rep. H.. nr.707. W zaświadczeniu z 30 czerwca 1959 roku wskazano, że w księdze wieczystej nieruchomości jako właściciele wpisani są L. G. (1) i D. G. (2). Odnotowano również że D. G. (2) nabył na mocy umowy z dnia 13 lutego 1937 roku od S. G. jego udziały w nieruchomości po ojcu L. W. G. (2).(zaświadczenie k.7 akt V Ns I 1844/59)

Archiwum Państwowe w Ł. w dniu 13 marca 1959 roku wydało zaświadczenie stwierdzające że nieruchomość położona w Ł. przy ul.(...) nr hip 352/707 do 1945 roku stanowiła własność D. G. (2), S. G. i D. L.. (zaświadczenie k.2 akt V Ns I 1844/59)

Oba zaświadczenia znajdowały się w aktach sprawy V Ns I 1844/59.

Rodzina G. opuściła Polskę w 1940 roku, po przejęciu ich majątku przez władze niemieckie. Pismami z dnia 26 listopada 1945 roku i 12 października 1946 roku D. G. (2) zwracał się z do Ministerstwa Przemysłu, centralnego zarządu przemysłu włókienniczego w Ł. i do adwokata Z. z prośbą o informacje dotyczące nieruchomości pozostawionych w Ł.. Zgłosił gotowość powrotu do kraju.

Decyzją z dnia 7 marca 1953 roku Prezydium Rady Narodowej miasta Ł. wydziału finansowego uznało że nieruchomość położona w Ł. przy ul.(...) , oznaczona rep.hip. 352/707 nie stanowi majątku opuszczonego ani ponemieckiego w rozumieniu dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i ponemieckich (Dz. U. z 1946 r. Nr 13, poz. 87). W uzasadnieniu decyzji wskazano że nieruchomość stanowiła w 5/6 częściach własność D. G. (2), w 1/6 części D. L.. D. G. (2) i D. L. postanowieniem Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego w Ł. z dnia 11 listopada 1947 roku nr. V/P/455/47 zostali wprowadzeni w posiadanie tej nieruchomości. Przy wydaniu tej decyzji uwzględniono iż D. G. (2) i D. L. aktem notarialnym z 1949 roku ustanowili (...). Administrator zbiera czynsz od lokatorów nieruchomości

i przeznaczają dochody na konserwację budynków. Administrator złożył dokumenty sprzeciwiając się wywłaszczeniu nieruchomości.

W dniu 7 sierpnia 1959 roku Skarb Państwa złożył wniosek o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości opuszczonej przy ul.(...) stanowiącej własność L. W. G. (2) i D. G. (2). Jako podstawę wniosku wskazano art.1 i art.34 dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. z 1946 r. Nr 13, poz. 87). Wskazano że w dniu 31.12.1955 roku upłynął 10-letni termin który nie został przerwany przez złożenie wniosku o przywrócenie posiadania.

W toku postępowania ustalono że D. G. (2) i L. G. (1) nie figurują w ewidencji ludności miasta Ł.. Miejski Zarząd budynków mieszkalnych złożył zaświadczenie że nieruchomość znajduje się w ich zarządzie jako nieruchomość opuszczona.

Postanowieniem z dnia 14 września 1959 roku Sąd ustanowił kuratora w osobie H. W. dla nieznanych z miejsca pobytu L. G. (1) i D. G. (2).

Postanowieniem z dnia 16 października 1959 roku Sąd Powiatowy dla miasta Ł. Wydział V Cywilny stwierdził, że Skarb Państwa na podstawie przedawnienia (zasiedzenia) jest właścicielem nieruchomości położonej w Ł. przy ul.(...). (k.14 akt V Ns I 1844/59.)

L. G. (1) zmarł w 1927 roku. Jego dzieci to : D. G. (2), D. L., S. G..

D. G. (2) , syn W. i P. zmarł w 1970 roku w S. P. w Brazylii. Spadek po nim nabyły dzieci : H. G. i A. G. po 1/2 części każde z nich.

Spadek po H. G. zmarłym 27 października 1986 roku nabyły dzieci : I. G. (1) i L. G. (2) po 1/2 części każde z nich.

Spadek po L. G. (2) nabyły dzieci : D. A. G., P. A. G. i J. A. G..

Spadek po A. R. córce D. i Z., nabyła córka W. G. (3).(postanowienie k.47)

Spadek po W. G. (3) nabyli : syn R. G. (2), syn R. G. (1) i córka M. S. po 1/3 części każde z nich.

W dniu 16 lipca 1960 roku został zawarty układ indemnizacyjny pomiędzy R. Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a R. Stanów Zjednoczonych Ameryki, na mocy którego obywatele amerykańscy, którzy pozostawili mienie na terenie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej otrzymują odszkodowanie. D. L. w dniu 18 października 1960 roku wypełniła i złożyła dokumenty o odszkodowanie za utratę nieruchomości pozostawionych w Polsce, w tym za nieruchomość przy ul.(...). Decyzją z dnia 23 grudnia 1965 roku zostało jej przyznane odszkodowanie.

D. L. zmarła. Jej dzieci to : M. (M.) L., M. R.. M. L. zmarł 6 lutego 2006 roku.(akt zgonu k.231). Dzieci M. L. to : K. L. R., P. L..(akty urodzenia k.232, k.233) Zstępni M. R. to K. R. (3) i G. R..

W rozważaniach prawnych Sąd I instancji podnosił, że w przedmiotowej sprawie I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G., M. R., P. L. i K. R. wnieśli skargę o wznowienie postępowania w sprawie V Ns I 1844/59 powołując się na art.401 pkt.2 kpc w zw. z art.524 par.1 k.p.c. i art.13 par.2 k.p.c. oraz na podstawy z art.524 par.2 k.p.c.

Przy czym w skardze wskazano, że spadkobiercy D. G. (2) opierają skargę na art.524 par.1 k.p.c. , natomiast spadkobiercy D. L. na art.524 par.2 k.p.c.

W pierwszej kolejności Sąd rozważył zachowanie terminu do wniesienia skargi. Zgodnie z art. 407 § 1 kpc skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym, termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji - od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy. Jednocześnie po

upływie lat pięciu od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana (art. 408 kpc).

W przedmiotowej sprawie, jak wynika z akt V Ns I 1844/59, pełnomocnik I. G. (1) złożył wniosek o wgląd do akt sprawy w dniu 19 września 2014 roku. (k.16 akt V Ns I 1844/59) Uzyskał zgodę Przewodniczącego wydziału, jednak akta należało sprowadzić z archiwum. Akta z archiwum sprowadzono 16 października 2014 roku. (k.22 i 23 akt V Ns I 1844/59) Z aktami pełnomocnik zapoznał się 17 października 2014 roku. Skarga o wznowienie postępowania została wniesiona 12 stycznia 2015 roku.

Termin do wniesienia skargi jest powiązany z podstawą wznowienia. Wskazać jednak trzeba, że odmiennie ocenia się termin do wniesienia skargi dla podmiotu, który był uczestnikiem postępowania (i jego spadkobierców) a inaczej termin do wniesienia skargi dla osób, które w postępowaniu nie uczestniczyły.

a)

Dla spadkobierców D. G. (2) podstawą wznowienia był brak należytej reprezentacji uczestnika w postępowaniu. (art. 524 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt.2 k.p.c.) D. G. (2) był uczestnikiem postępowania w sprawie V Ns I 1844/59. Jego następcy prawni to: I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G..

W sytuacji, w której skarżący swoją legitymacją do udziału w postępowaniu nieprocesowym wywodzą z sukcesji materialnoprawnej po uczestniku postępowania (w danej sprawie po D. G. (2)) wstępują oni także w jego sytuację procesową z chwili otwarcia spadku (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 maja 1998 r., I CKN 52/98, nie publ., z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 645/98, nie publ. oraz z dnia 23 maja 2012 r., nie publ.). Wówczas podstawą wznowienia postępowania może być tylko ta, którą mógłby powołać ich poprzednik prawny i tylko wówczas, gdy w stosunku do ich poprzednika prawnego nie minął termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 lipca 2014 r. Sygn. akt II CSK 456/13)

D. G. (2) jako uczestnik postępowania mógł żądać jego wznowienia na podstawie art. 524 § 1 k.p.c. W zakresie nieuregulowanym w art. 524 k.p.c. do wznowienia postępowania nieprocesowego mają odpowiednie zastosowanie poprzez art. 13 § 2 k.p.c. przepisy o wznowieniu postępowania zawarte w części dotyczącej postępowania procesowego (art. 399 k.p.c. i nast.). Niedziałanie w sprawie kuratora ustanowionego dla nieznanego z miejsca pobytu, jak również jego wadliwe powołanie może uzasadniać wznowienie postępowania na podstawie art. 401 pkt 2 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 sierpnia 2007 r., V CSK 155/07, nie publ. oraz z dnia 13 marca 2012 r., IV CSK 284/11) z powodu pozbawienia możliwości obrony. O tym czy został zachowany termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania decyduje to czy termin ten nie minął w odniesieniu do poprzednika prawnego, będącego uczestnikiem postępowania zakończonym prawomocnym orzeczeniem. W takim bowiem wypadku termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania (art. 407 k.p.c.) należy liczyć z uwzględnieniem daty, kiedy poprzednik prawny dowiedział się o zdarzeniach stanowiących podstawę skargi o wznowienie (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 645/98, z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 645/98). W konsekwencji skarga o wznowienie postępowania wnoszona przez następców prawnych uczestnika postępowania nieprocesowego w części wykazującej zachowanie terminu do wniesienia skargi, powinna odnosić się także do ich poprzednika prawnego i uprawdopodobniać, że nie wiedział on o wydaniu orzeczenia zaskarżonego skargą o wznowienie postępowania. W przedmiotowej sprawie skarżący: I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G. wstępują w sytuację prawną D. G. (2). Z akt postępowania w sprawie V Ns I 1844/59 w żaden sposób nie wynika by przed 2014 roku D. G. (2) lub którykolwiek z jego następców zapoznawał się z orzeczeniem jakie zapadło w sprawie. Stąd też Sąd uznał, że w skardze wykazano zachowanie przez I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G. terminu do wniesienia skargi.

b)

W zakresie oceny terminu skarżących: M. R., P. L. i K. R. wskazać trzeba, że osoby te są spadkobiercami D. L., która nie była uczestnikiem postępowania V Ns I 1844/59 i nie ustanowiono dla niej kuratora w tymże postępowaniu. Podstawą wznowienia jest dla nich art. 524 par.2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt.2 k.p.c. – skutek naruszenia

przepisów postępowania strona była pozbawiona możliwości działania. Pełnomocnik tych osób, w ich imieniu złożył pismo do akt V Ns I 1844/59 w dniu 4 listopada 2014 roku. Wcześniej brak jest adnotacji by skarżący Ci, lub ich pełnomocnicy zapoznawali się z aktami sprawy. Dopiero od tej daty można mówić o wiedzy skarżących na temat orzeczenia i jego treści. Stąd też termin do wniesienia skargi został zachowany również dla tych skarżących.

W przedmiotowej sprawie były dwie różne podstawy wznowienia dla skarżących.

a) Dla I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G. podstawa wznowienia to art. 524 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt.2 k.p.c. Skarżący wskazywali, że ustanowiono kuratora dla D. G. (2) chociaż D. G. (2) wskazywał swoje miejsce pobytu w pismach kierowanych do organów władz.

b) Dla M. R., P. L. i K. R. podstawa wznowienia to art. 524 par.2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt.2 k.p.c. – pozbawienie możliwości działania wobec faktu, iż D. L. nie była uczestnikiem postępowania.

a)

W sprawie V Ns I 1844/59 wniosek o wszczęcie postępowania złożono 10 sierpnia 1959 roku. W aktach sprawy znajduje się informacja iż jednym ze współwłaścicieli nieruchomości jest D. G. (2). Sąd zwrócił się do biura ewidencji ludności o wskazanie adresu D. G. (2), jednak adresu tego nie ustalono. Do tego momentu nie można stawiać żadnych zarzutów co do toku tego postępowania. W szczególności wskazać trzeba że Sąd nie miał możliwości szukania adresu uczestnika, a fakt iż uczestnik korespondował z innymi organami władzy, nie oznacza że Sąd lub wnioskodawca mógł znać jego adres. Ponieważ adresu tego nie ustalono, Sąd ustanowił kuratora dla nieznanego z miejsca pobytu D. G. (2). Wskazać trzeba, że tryb ustanowienia tego kuratora nie był prawidłowy.

Kurator ten zdaniem Sądu był wadliwie ustanowiony a tym samym uczestniczka była nienależycie reprezentowana w sprawie. Wadliwość nie polegała na samym fakcie ustanowienia kuratora lecz na tym że w nieprawidłowy sposób go ustanowiono.

Wskazać trzeba, że stwierdzenie nabycia własności, w trybie dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz. U. z 1946 r. Nr 13, poz. 87), następowało na drodze postępowania niespornego (art. 33 ust. 3 dekretu). W takim też trybie Skarb Państwa złożył wniosek, który zainicjował sprawę V Ns I 1844/59.

Zauważyć należy, że postępowanie w tej sprawie przed Sądem Powiatowym w Ł., toczyło się na podstawie przepisów dekretu z dnia 18 lipca 1945 r. Kodeks postępowania niespornego (Dz. U. z 1945 r. Nr 27, poz. 169 z późn. zm., dalej jako: k.p.n.) w związku z przepisami dekretu z dnia 8 listopada 1946 r. o postępowaniu niespornym z zakresu prawa rzeczowego (Dz. U. z 1946 r. Nr 63, poz. 345 z późn. zm.) i w związku z przepisami Kodeksu postępowania cywilnego z dnia 29 listopada 1930 r. (j.t. Dz. U. z 1950 r. Nr 43, poz. 394 z późn. zm.).

Stosownie do art. 13 § 1 k.p.n., każdy, czyich praw dotyka wynik postępowania, jest zainteresowany w sprawie. Ma on prawo wziąć udział w sprawie w każdym jej stanie. Jeżeli weźmie udział, staje się uczestnikiem jak zgłaszający wniosek o wszczęcie postępowania. Zgodnie zaś z art. 13 § 2 k.p.n., jeżeli się ujawni, że zainteresowany nie jest uczestnikiem, sąd wezwie go do wzięcia udziału w sprawie. Przez wezwanie do wzięcia udziału w sprawie, wezwany staje się uczestnikiem. W razie potrzeby przewodniczący wyznaczy kuratora do zastępowania zainteresowanego, którego miejsce pobytu jest nieznanne. W tym trybie Sąd wyznaczył kuratora dla D. G. (2).

Do ustanowienia kuratora z mocy tego przepisu, przez art. 4 k.p.n., miał zastosowanie art. 153 § 2 Kodeksu postępowania cywilnego z dnia 29 listopada 1930 r., dotyczący publicznego obwieszczenia o ustanowieniu takiego kuratora w budynku sądowym i w lokalu prezydium rady narodowej, a w sprawach większej wagi - nadto w piśmie urzędowym przeznaczonym do ogłoszeń, a według uznania także w gazetach. Z chwilą doręczenia kuratorowi, doręczenie uważało się za dokonane, jednak sąd mógł uzależnić skuteczność doręczenia od upływu oznaczonego terminu od daty wywieszenia obwieszczenia w budynku sądowym (art. 153 § 3 Kodeksu postępowania cywilnego z 1930 r.).

Analiza powołanych norm oraz dokumentów złożonych do akt sprawy, sygn. V Ns I 1844/59, uzasadnia konkluzję, iż w postępowaniu przed Sądem Powiatowym w Ł. oraz w dacie uprawomocnienia się wydanego przez niego orzeczenia, D. G. (2) reprezentował kurator nieprawidłowo ustanowiony. W aktach brak jest bowiem potwierdzenia dokonania publicznego obwieszczenia o ustanowieniu takiego kuratora w budynku sądowym i w lokalu prezydium rady narodowej. Nadto uznając, że sprawa jest sprawą większej wagi (gdyż dotyczy nieruchomości) powinno być ogłoszenie w prasie. Brak takiego ogłoszenia skutkuje wadliwością ustanowienia kuratora a tym samym nienależytą reprezentacją uczestnika w postępowaniu.

b)

D. L. nie była uczestnikiem postępowania w sprawie V Ns I 1844/59 mimo iż była wskazana jako współwłaścicielka nieruchomości. Nie ustanowiono też dla niej kuratora. Tym samym stwierdzić trzeba, że w tym zakresie postępowanie w sprawie V Ns I 1844/59 dotknięte było nieważnością.

Zarówno Skarb Państwa jak i Gmina Ł. wskazywali, iż D. L. i jej następcy prawni nie mają interesu prawnego do występowania ze skargą, gdyż na mocy układu zawartego między R. Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej a R. Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podpisanym w dniu 16 lipca 1960 r. o uregulowaniu roszczeń finansowych (dalej: „układ indemnizacyjny”) D. L. otrzymała odszkodowanie za nieruchomość. Sąd nie podziela tego stanowiska.

Przede wszystkim wskazać trzeba, że postępowanie w sprawie V Ns I 1844/59 wszczęto w sierpniu 1959 roku. W tej dacie, jak również w chwili wydawania orzeczenia stwierdzającego nabycie nieruchomości przez Skarb Państwa, D. L. była wpisana jako współwłaściciel nieruchomości i rzeczywiście była właścicielem. Jako właściciel powinna brać udział w postępowaniu.

Układ indemnizacyjny pomiędzy R. Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a R. Stanów Zjednoczonych Ameryki, na mocy którego obywatele amerykańscy, którzy pozostawili mienie na terenie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej otrzymują odszkodowanie został podpisany 16 lipca 1960 roku. D. L. w dniu 18 października 1960 roku wypełniła i złożyła dokumenty o odszkodowanie za utratę nieruchomości pozostawionych w Polsce, w tym za nieruchomość przy ul. (...). Decyzją z dnia 23 grudnia 1965 roku zostało jej przyznane odszkodowanie. Zarówno wniosek D. L., jak i odszkodowanie zostały ustalone po wydaniu orzeczenia w sprawie V Ns I 1844/59 .

Na dzień składania wniosku i orzekania w sprawie V Ns I 1844/59 D. L. była współwłaścicielem nieruchomości a jej prawa zostały całkowicie pominięte w tym postępowaniu. Tym samym zachodzi postawa wznowienia wskazana w art. 401 pkt.2 k.p.c. – pozbawienie możliwości działania.

Przypomnieć trzeba że zgodnie z art.524 § 2 k.p.c. zainteresowany, który nie był uczestnikiem postępowania zakończonemu prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy (D. L.) , może żądać wznowienia postępowania, jeżeli postanowienie to narusza jego prawa. W takim wypadku stosuje się przepisy o wznowieniu postępowania z powodu pozbawienia możliwości działania.

Podnosi się, że przepis wprowadza dodatkowo dwie przesłanki dopuszczalności wznowienia przez zainteresowanego. Po pierwsze, skarżący musi wykazać w skardze interes prawny uprawniający do jej wniesienia, co polega na wykazaniu nie tylko, że orzeczenie dotyczy jego praw (tj. że ma on przymiot zainteresowanego w rozumieniu art. 510 § 1), lecz także że orzeczenie sądu narusza jego konkretne prawa podmiotowe (szerzej prawnie chronione interesy, np. posiadanie). Po drugie, art. 524 § 2 dopuszcza oparcie skargi wyłącznie na tej podstawie, że wskutek naruszenia przepisów prawa zainteresowany był pozbawiony możliwości działania (art. 401 pkt 2 w zw. z art. 524 § 2).

W kontekście właśnie interesu prawnego do wniesienia skargi omówienia wymaga oświadczenie D. L. złożone w związku z układem indemnizacyjnym.

Układ zawarty między R. Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej a R. Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej podpisanym w dniu 16 lipca 1960 r. o uregulowaniu roszczeń finansowych (dalej: „układ indemnizacyjny”) zakładał

wypłacenie odszkodowań obywatelom amerykańskim za mienie, które pozostało w Polsce i zostało w przejęte przez Skarb Państwa po wojnie. Zatem układ ten dotyczył odszkodowań za mienie już przejęte na rzecz Skarbu Państwa, nie regulował utraty prawa własności, nie obejmował zrzeczenia się roszczeń byłych właścicieli. D. L. utraciła mienie w Polsce i w zakresie części jej majątku uzyskała odszkodowanie.

Wskazać jednak należy, że powołany układ reguluje kwestie tylko finansowe. D. L. nie zrzekała się w ramach swoich oświadczeń praw do nieruchomości ani też nie oświadczała, że nie będzie występować o zwrot przejętych nieruchomości. To rząd Stanów Zjednoczonych zobowiązał się nie popierać roszczeń swoich obywateli, ale było to zobowiązanie rządu a nie D. L.. Układ ten regulował kwestię odszkodowań za mienie przejęte, natomiast nie pozbawiał prawa byłych właścicieli do odzyskania nieruchomości. Podobnie jak obywatele polscy mają prawo do unieważniania decyzji wywłaszczeniowych (nawet gdy otrzymali odszkodowanie) tak również obywatele innych państw mają prawo i interes do podważania prawidłowości przejęcia ich mienia przez Polskę (mimo iż otrzymali odszkodowania).

Wskazać też trzeba, że przepis zawarty w art. 524 § 2 k.p.c. w ogóle nie posługuje się pojęciem „interesu prawnego”, lecz stanowi, że uprawnionym do żądania wznowienia postępowania jest zainteresowany, który nie był uczestnikiem postępowania zakończonym prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy, jeżeli postanowienie to narusza jego prawa. Skarżący następcy D. L. niewątpliwie wykazali, że prawomocne postanowienie narusza ich prawa wywodzone z następstwa materialnoprawnego po spadkodawcy – D. L. będącej właścicielem nieruchomości, której dotyczyło prawomocne postanowienie zaskarżone skargą o wznowienie postępowania i na podstawie którego D. L. utraciła prawo do nieruchomości.

Wobec powyższego Sąd uznał, że istnieje ustawowa podstawa do wznowienia postępowania zarówno w przypadku spadkobierców D. G. (2) jak i spadkobierców D. L..

Istnienie podstaw wznowienia postępowania i terminowe wniesienie skargi spowodowało, iż Sąd wznowił postępowanie w sprawie V Ns I 1844/59.

Wznawiając postępowanie Sąd ponownie rozpoznawał wniosek Skarbu Państwa o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości zgłoszony w 1959 roku. Żądanie zgłoszone przez Skarb Państwa we wniosku z dnia 7 sierpnia 1959 roku było oparte na przepisach dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i ponemieckich (Dz. U. Nr 13, poz. 87). Taka podstawa wniosku była wprost wskazana we wniosku i tą podstawą Sąd był związany przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Zgodnie z przepisem art. 34 tego dekretu, Skarb Państwa i związki samorządu terytorialnego nabywają przez przedawnienie (zasiedzenie) tytuł własności majątków opuszczonych co do nieruchomości z upływem lat 10. Majątkiem opuszczonym w rozumieniu dekretu jest wszelki majątek (ruchomy i nieruchomy) osób, które w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r. utraciły jego posiadanie, a następnie go nie odzyskały. Istotą opisanej instytucji przedawnienia (przemilczenia) jest zatem nabycie przez Skarb Państwa prawa własności majątku, pod warunkiem, że majątek ten jest majątkiem opuszczonym w rozumieniu cytowanych przepisów, a jego właściciel nie podjął czynności zmierzających do odzyskania posiadania przez okres 10 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wojna została ukończona (tj. w okresie od 31 grudnia 1945 r. do 31 grudnia 1955 r.).

Analizując zebrany materiał dowodowy Sąd Rejonowy stwierdził, że nieruchomość przy ulicy (...) ((...)) nie stanowiła majątku opuszczonego w rozumieniu art. 1 dekretu. W sprawie wszczętej w tym trybie to Skarb Państwa winien wykazać, że właściciel nieruchomości utracił jej posiadanie w związku z wojną rozpoczętą 1 września 1939 r., a po zakończeniu wojny do dnia 31 grudnia 1955r. nie podjął działań zmierzających do odzyskania posiadania nieruchomości.

W aktach sprawy wynika że decyzją z dnia 7 marca 1953 roku Prezydium Rady Narodowej miasta Ł. wydziału finansowego uznało że nieruchomość położona w Ł. przy ul.(...) , oznaczona rep.hip. 352/707 nie stanowi majątku opuszczonego ani ponemieckiego w rozumieniu dekretu z dnia 8 marca 1946 r. o majątkach opuszczonych i ponemieckich (Dz. U. z 1946 r. Nr 13, poz. 87). W uzasadnieniu decyzji wskazano że nieruchomość stanowiła w 5/6

częściach własność D. G. (2), w 1/6 części D. L.. D. G. (2) i D. L. postanowieniem Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego w Ł. z dnia 11 listopada 1947 roku nr. V/P/455/47 zostali wprowadzeni w posiadanie tej nieruchomości. Przy wydaniu tej decyzji uwzględniono iż D. G. (2) i D. L. aktem notarialnym z 1949 roku ustanowili (...). Administrator zbiera czynsz od lokatorów nieruchomości i przeznacza dochody na konserwację budynków. Administrator złożył dokumenty sprzeciwiając się wywłaszczeniu nieruchomości. (decyzja k.46). Ponieważ D. G. (2) i D. L. postanowieniem Okręgowego Urzędu Likwidacyjnego w Ł. z dnia 11 listopada 1947 roku nr. V/P/455/47 zostali wprowadzeni w posiadanie tej nieruchomości nie stanowiła ona majątku opuszczonego. Nie było też podstaw by stwierdzić że Skarb Państwa nabył tę nieruchomość w trybie przepisów dekretu.

Odwołując się do judykatury (orzeczeń Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 1966 r., III CR 164/65, OSP 1966/ nr 9, poz. 207 i z dnia 13 czerwca 1995 r., 6 II CRN 52/95 52/95, LEX nr 137787 i z dnia 16 stycznia 2009 r., III CSK 230/08, LEX nr 577190) wskazać trzeba że z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o przywróceniu posiadania, które nie zostało wykonane, majątek tracił swój szczególny charakter majątku opuszczonego. Pamiętać trzeba, że z ujęcia nabycia własności na podstawie art. 34 ust. 1 dekretu z 1946 r. jako następstwa przemilczenia, wynikały bardzo doniosłe skutki prawne. Jeżeli istotą wskazanej regulacji określanej mianem „przemilczenia” była bezczynność właściciela w dochodzeniu przywrócenia posiadania, bieg terminu określonego w wymienionym przepisie ulegał przerwaniu, a stan przemilczenia zniweczeniu, ilekroć właściciel lub osoba działająca w jego interesie wyraziła w odpowiedni sposób wolę odzyskania posiadania. Do aktów uzasadniających przerwanie biegu terminu określonego w art. 34 ust. 1 dekretu z 1946 r. zaliczano złożenie wniosku o przywrócenie przez sąd posiadania w trybie art. 20 dekretu z 1946 r. Przewidziany w art. 34 ust. 1 dekretu z 1946 r. termin przemilczenia nie biegł po przerwaniu na nowo, ponieważ od chwili ujawnienia przez właściciela lub osobę działającą w jego interesie woli odzyskania posiadania danej rzeczy, rzeczy tej nie można było już traktować jako opuszczonej (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1994 r., III CZP 10/940). Artykuł 34 ust 1 dekretu z 1946 r. nie przewidywał bowiem nabycia własności nieruchomości stanowiącej mienie opuszczone po upływie lat dziesięciu, licząc od indywidualnie w danym przypadku ustalonej daty, lecz po upływie lat dziesięciu, licząc zawsze od dnia 31 grudnia 1945 r.

Zatem wniosek Skarbu Państwa o nabycie nieruchomości jako opuszczonej złożony w 1959 roku nie mógł być skuteczny skoro D. G. (2) i D. L.łożyli wnioski o przywrócenie posiadania. Z tych też względów Sąd oddalił wniosek Skarbu Państwa o nabycie nieruchomości przy ul. (...) jako opuszczonej.

Wskazać przy tym trzeba że nie było też podstaw do analizowania zasiedzenia przez Skarb Państwa lub Gminę tej nieruchomości na podstawie art.172 k.c.

Uregulowane w dziale VI Kodeksu postępowania cywilnego wznowienie postępowania jest szczególnym rodzajem postępowania sądowego, łączącego cechy procedury uruchamianej wniesieniem środka zaskarżenia i pisma wszczynającego postępowanie w sprawie, umożliwiającym ponowne rozpoznanie sprawy zakończonej co do zasady prawomocnym wyrokiem (orzeczeniem co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym). Przy akceptacji poglądu, że skarga o wznowienie postępowania stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, wymaga podkreślenia nie tylko jego szczególny charakter, ale i wyjątkowość. Określone w ustawie podstawy wznowienia wskazują, że skarga o wznowienie postępowania przysługuje jedynie od pewnej kategorii orzeczeń sądowych, które są dodatkowo obarczone szczególnie rażącymi błędami proceduralnymi. W konsekwencji tego, zakres postępowania zapoczątkowanego skargą o wznowienie, wytyczony normą art. 412 § 1 k.p.c., determinowany jest podstawą wznowienia. Z brzmienia cytowanego przepisu jednoznacznie wynika, że przedmiotem postępowania jest udowodnienie istnienia podstawy, na której oparto skargę w konkretnej sprawie. W konsekwencji zakres ponownego rozpoznania sprawy uwarunkowany jest przyczyną wznowienia wskazaną przez skarżącego i nie jest dopuszczalne wyjście poza tę przyczynę. Przyczyny te zaś mają zasadniczo procesowy charakter.

Konkludując należy stwierdzić, że instytucja wznowienia postępowania opiera się na przysługującej poza tokiem instancji skardze o presumpcję wadliwego procesu i zastąpienie zapadłego orzeczenia orzeczeniem nowym. Skarga/wniosek o wznowienie postępowania nie jest nowym etapem postępowania, jego kolejnym stadium. Jest ona skierowana przeciwko prawomocnemu orzeczeniu, zmierza do ponownego rozpoznania sprawy, jest wnoszona w celu

resumpcji wadliwego procesu i zastąpienia zapadłego orzeczenia nowym. W takim ujęciu, na skutek skargi sprawa niejako wraca do instancji, w której zapadło orzeczenie i toczy się według tej procedury, w ramach której doszło do jego wydania. W tym zakresie jednak nadal jest to sprawa z wniosku Skarbu Państwa o zasiedzenie na podstawie przepisów dekretu. Zatem Sąd po wznowieniu postępowania ocenia roszczenie w tym właśnie zakresie w jakim złożono wniosek. Nie dochodzi do przekształcenia wniosku na sprawę o zasiedzenie opartą na art.172 k.c. Sąd orzekający w postępowaniu wznowionym ogranicza się do rozpoznania, jaki wpływ miała uwzględniona (powołana w skardze) podstawa wznowienia na wynik prawomocnie zakończonej sprawy. Istotą postępowania wznowionego nie jest bowiem rozpoznanie sprawy po raz kolejny, na nowo, od początku, w pełnym zakresie lecz ukierunkowanie czynności sądu na wyjaśnienie, czy podana w skardze postawa wznowienia zaistniała oraz - w przypadkach przewidzianych w art. 403 i 404 k.p.c. - czy miała istotny wpływ na treść wyroku zaskarżonego skargą. Sąd dokonał więc analizy podstawy wznowienia i uznał że są podstawy do wznowienia postępowania. We wznowionym postępowaniu sąd rozpoznawał wniosek Skarbu Państwa w zakresie zakreślony 7 sierpnia 1959 roku i uznał że wobec faktu, iż nieruchomości nie stanowiła majątku opuszczonego nie ma podstaw do uwzględnienia wniosku Skarbu Państwa. Z tych też przyczyn uchylono postanowienie wydane w sprawie V Ns I 1844/59 i oddalono wniosek Skarbu Państwa.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art.520 par.1 k.p.c. uznając, że każdy z uczestników postępowania ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Apelacje od powyższego rozstrzygnięcia złożyli uczestnicy: Skarb Państwa- Prezydent Miasta (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w Ł..

Uczestnik Skarb Państwa - Prezydenta Miasta Ł. zaskarżył przedmiotowe postanowienie w całości.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść tego postanowienia, tj.:

1/ art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 524 § 1 i 2 k.p.c. poprzez jego błędne nie zastosowanie i nie odrzucenie skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Powiatowego dla miasta Ł. w Ł. z dnia 16 października 1959 r. sygn. akt V Ns I 1844/59, pomimo tego, że skarga została złożona po upływie ustawowego terminu, określonego w art. 407 § 1 k.p.c., tj. po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym skarżący dowiedzieli się o przedmiotowym postanowieniu,

2/ art. 407 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 524 § 1 i 2 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię, prowadzącą do błędnego przyjęcia, że skarga o wznowienie postępowania została złożona z zachowaniem ustawowego terminu, w sytuacji, w której skarżący dowiedzieli się o postanowieniu Sądu Powiatowego dla miasta Ł. w Ł. z dnia 16 października 1959 r. sygn. akt V Ns I 1844/59 najpóźniej w dniu 10 września 2014 r., co oznacza, że termin do złożenia skargi o wznowienie rozpoczął swój bieg w tym dniu i upłynął z dniem 10 grudnia 2014 r.;

3/ art. 412 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 524 § 1 i 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i merytoryczne rozpoznanie skargi o wznowienie postępowania. w sytuacji, w której skarga ta podlegała odrzuceniu z uwagi na złożenie jej po upływie ustawowego terminu, określonego w art. 407 § 1 k.p.c.

4/ art. 524 § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt 2 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i uwzględnienie skargi o wznowienie postępowania, w zakresie co do udziału wynoszącego 1/6 części w prawie własności nieruchomości, położonej w Ł., przy ul. (...), przysługującego poprzednio D. L., w sytuacji, w której postanowienie Sądu Powiatowego dla miasta Ł. w Ł. z dnia 16 października 1959 r. sygn. akt V Ns I 1844/59 nie narusza praw spadkobierców D. L., bowiem na skutek przyznania D. L. odszkodowania w ramach układu zawartego między R. S. L. odszkodowania w ramach układu zawartego między R. S. dniu 16 lipca 1960 roku o uregulowaniu roszczeń finansowych, wszelkie roszczenia D. L., związane z utratą tej nieruchomości zostały zaspokojone i wygasły.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wnosil o:

1/ zmianę zaskarżonego postanowienia i odrzucenie skargi postępowania, ewentualnie, zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie skargi o wznowienie postępowania,

ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz

2/ zasądzenie od skarżących na rzecz wnioskodawcy Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta Ł. solidarnie zwrotu kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za czas od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, którym je zasądzone, do dnia zapłaty.

Ponadto, mając na uwadze treść art. 380 k.p.c., skarżący wnosił o rozpoznanie przez Sąd drugiej instancji wydanego w niniejszej sprawie postanowienia Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi I Wydział Cywilny z dnia 4 listopada 2015 r. sygn. akt I Ns 55/15 o wznowieniu postępowania w sprawie sygn. akt V Ns I 1844/59, które to postanowienie nie podlegało zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miało wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Uczestnik postępowania Browary (...) S.A. w Ł. również zaskarżył przedmiotowe postanowienie w całości.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na wynik sprawy:

1. naruszenie art. 408 k.p.c. i art. 407 k.p.c. poprzez niezastosowanie i nieodrżucenie skargi spadkobierców D. G. (2) o wznowienie postępowania sygn. akt: V Ns I 1844/59 i wadliwe przyjęcie, że ich skarga została wniesiona terminie;

2. naruszenie art. 233 § 1 k.p.c., przez dokonanie nielogicznej i naruszającej zasadę równego traktowania stron procesu, oceny materiału dowodowego poprzez przyjęcie, że pełnomocnik I. G. (2), składając wniosek o wgląd w akta sprawy w dniu 19 września 2014 r., nie posiadał uprzednio wiedzy o toczącym się postępowaniu i o orzeczeniu zapadłym w sprawie o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości przy ul. (...) (obecnie (...)), sygn. akt: V Ns I 1844/19, co doprowadziło do błędów w ustaleniach faktycznych, i przyjęciu, iż skarga została wniesiona z zachowaniem trzy miesięcznego terminu (w zgodzie z art. 407 § 1 k.p.c.);

3. naruszenie art. 524 § 1 k.p.c. ; w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt 2 k.p.c., przez ich błędne zastosowanie i w konsekwencji wadliwe przyjęcie, że D. G. (2), a potem jego następcy prawni, nie byli należycie reprezentowani przez ustanowionego kuratora dla osób nieznanymi z miejsca pobytu w postępowaniu przed Sądem Powiatowym dla m. Łodzi, sygn. akt. V Ns 1844/59, a zatem poprzez przyjęcie, że zasadnym było wznowienie postępowania w sprawie V Ns 11844/59,

4. naruszenie art. 524 § 2 k.p.c., przez jego błędną wykładnię i w konsekwencji wadliwe przyjęcie, że Pani D. L. przysługuje status strony postępowania wznowieniowego, gdy prawidłowa weryfikacja i analiza zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie wskazuje, że Pani D. L., na mocy układu indemnizacyjnego pomiędzy R. Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej a R. Stanów Zjednoczonych Ameryki, decyzją z dnia 23 grudnia 1965 r. uzyskała odszkodowanie za utraconą nieruchomość i - w konsekwencji - nie powinna być uznana za stronę postępowania na mocy op cit artykułu.

5. naruszenie art. 542 § 2 k.p.c. w zw. z art. 510 § 1 k.p.c. - poprzez przyjęcie, że D. L. (i jej następcy prawni) mają interes prawny uprawniający do wznowienia postępowania w sprawie V Ns I 1844/59 - pomimo uzyskania przez nią odszkodowania na mocy układu indemnizacyjnego pomiędzy R. PRL i USA z d. 16.07.1960 r.

Mając powyższe zarzuty na uwadze, skarżący wnosił o:

1. zmianę zaskarżonego postanowienia w całości, poprzez oddalenie skargi o wznowienie postępowania w sprawie V Ns I 1844/59 i utrzymanie w mocy postanowienia Sądu Powiatowego dla Miasta Ł. z dnia 16 października 1959 r. w

sprawie V Ns I 1844/59 oraz o obciążenie skarżących obowiązkiem poniesienia kosztów procesu i kosztów sądowych w postępowaniu przed Sądem I instancji oraz o zasądzenie od skarżących na rzecz uczestnika kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w I instancji, według norm prawem przepisanych;

2. zasądzenie od skarżących na rzecz skarżącego kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelacje Skarbu Państwa i Browarów (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. uczestnicy I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (1), P. G., J. G., P. L., K. R. (1), G. R., K. R. (2) wnosili o oddalenie obu apelacji i zasądzenie od skarżących na rzecz każdego z w/w spadkobierców D. G. (2) i D. L. z osobna kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy dodatkowo ustalił:

Dnia 25 maja 2021 r. została wydana przez Ministra Finansów, Funduszy i Polityki (...)

decyzja o nr (...)6400.20.2017. (...) na podstawie art. 1, 2 i 5 ust. 2 ustawy z dnia 9 kwietnia 1968 roku o dokonywaniu w księgach wieczystych wpisów na rzecz Skarbu Państwa w oparciu o międzynarodowe umowy o uregulowaniu roszczeń finansowych (Dz. U. Nr 12, poz. 65, dalej jako: „ustawa z 1968 r.”) w związku z Układem zawartym w dniu 16 lipca 1960 r. między R. Stanów Zjednoczonych Ameryki a R. Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, dotyczącym roszczeń obywateli Stanów Zjednoczonych (dalej jako; Układ), który w tym samym dniu wszedł w życie oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. art. 104 ustawy z dnia 4 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego {Uz. U. 202 (Dz. U. 2017, poz. 935) na podstawie której stwierdzono przejście na rzecz Skarbu Państwa udziału w wysokości 1/6 w prawie własności nieruchomości położonej w Ł., oznaczonej w dokumentacji amerykańskiej jako „budynki i grunt użytkowane przez L. Fabryka (...) G. i Spadkobiercy ”, na który składają się fabryka pluszu i jedwabiu oraz budynki mieszkalne, położone przy ul. (...) (wcześniej ulica (...)) w mieście Ł.” oraz jako „składającej się z trzech dwupiętrowych bloków mieszkalnych oraz dwóch dwupiętrowych budynków fabrycznych w mieście Ł.”, dawne oznaczenie nieruchomości rep. hip. 707, hip. 352, oznaczonej obecnie jako Ł., ul. (...), działka ewidencyjna numer (...), obręb S-1, objęta księgą wieczystą o numerze LDl (...), działka ewidencyjna numer (...), obręb S-1, objęta księgą I księgą wieczystą o numerze LDl (...) oraz część działki ewidencyjnej numer (...) obręb S-1, objętej księgą wieczystą o numerze LDl (...), której dotychczasową właścicielką, w rozumieniu przepisów rozporządzenia wykonawczego do ustawy z 1968 r., była D. L., spadkobierczyni W. G. (2). Przedmiotowa decyzja nie jest prawomocna (decyzja k. 759-763).

Z uzasadnienia przedmiotowej decyzji wynikają ustalenia pochodzące z materiałów źródłowych zgromadzonych przez Ministra a mianowicie, że z roszczeniem o odszkodowanie za utratę praw do przedmiotowej nieruchomości D. L. wystąpiła do władz Stanów Zjednoczonych Ameryki, tj. Komisji Stanów Zjednoczonych do Spraw Roszczeń Zagranicznych, działającej na podstawie art. 4 pkt a ustawy o zaspokojeniu międzynarodowych roszczeń z 1949 r. Komisja ustaliła, że wnioskodawczyni spełniała warunki formalne dotyczące wniosku. D. L. wykazała tytuł prawny w wysokości 1/6 udziału (które odziedziczyła po ojcu W. G. (2)) w prawie własności nieruchomości usytuowanej w Ł. przy ul. (...), obecnie ul. (...), oznaczonej jako działka ewidencyjna numer (...), obręb S-1, objęta księgą wieczystą o numerze LDl (...), działka ewidencyjna numer (...), obręb S-1, objęta księgą wieczystą o numerze LDl (...), działka ewidencyjna numer (...), obręb S-1, objęta księgą wieczystą o numerze LDl (...) oraz część działki ewidencyjnej numer (...) obręb S-1, objętej księgą wieczystą o numerze LDl (...), tj. udział w prawie własności do ww. nieruchomości, potwierdzony wydaniem przez wydaniem przez Komisję orzeczenia nr PO- (...) z dnia 10 listopada 1965 r., które stało się ostateczne w dniu 23 grudnia 1965 r. W wyniku prowadzonego postępowania wyjaśni wyjaśniającego Komisja ustaliła, że wartość nieruchomości mieszkalnej wynosiła 55.746,00 USD, a udział wnioskodawczyni 9.291,00 USD, natomiast część fabryczna ww. nieruchomości wynosiła 37.164,00 USD, a udział wnioskodawczyni 6.194,00 USD. Przedstawiciele władz amerykańskich zebrali istotny materiał dowodowy, tj. oficjalną polską dokumentację, dowody przedłożone przez wnioskodawczynię oraz raport z własnego niezależnego dochodzenia. Komisja stwierdziła, że nieruchomość mieszkalna przeszła na rzecz Państwa Polskiego z dniem 1 stycznia 1956 r. na podstawie ustawy z dnia 8 marca

1946 roku o majątkach opuszczonych i poniemieckich (Dz.U. z (...). nr 13, poz 87 ze zm.), natomiast nieruchomości fabryczna przeszła na rzecz Państwa Polskiego z dniem 30 stycznia 1959 r. na podstawie ustawy o przejęciu na własność Państwa podstawowych gałęzi gospodarki narodowej (Dz. U. z 1946 r. nr 3, poz. 17 ze zm.). W związku z powyższym Komisja stwierdziła, że wnioskodawczyni uprawniona jest do uzyskania odszkodowania w kwocie odpowiadającej jej udziałowi w prawie własności ww. nieruchomości wraz z odsetkami od tej kwoty w wysokości 6% rocznie za okres od dnia 1 stycznia 1956 r. oraz od dnia 30 stycznia 1959 r., tj. od dnia utraty, do dnia 16 lipca 1960 r., daty zawarcia Układu. Powyższe ustalenia stanowiły ostatecznie podstawę do przyznania wnioskodawczyni odszkodowania za udział w prawie własności przedmiotowej nieruchomości, co zostało wskazane przez Komisję w wydanej decyzji (...) z dnia 10 listopada 1965 r., która stała się ostateczną w dniu 23 grudnia 1965 r. (uzasadnienie decyzji k. 759-762).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Obie apelacje okazały się zasadne. Rację mają obaj skarżący, że Sąd I instancji dopuścił się naruszenia art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 524 § 1 i 2 k.p.c. poprzez jego błędne nie zastosowanie i nie odrzucenie skargi o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym postanowieniem Sądu Powiatowego dla miasta Ł. w Ł. z dnia 16 października 1959 r. sygn. akt V Ns I 1844/59, pomimo tego, że skarga została złożona po upływie ustawowego terminu, określonego w art. 407 § 1 k.p.c., tj. po upływie trzech miesięcy od dnia, w którym skarżący dowiedzieli się o przedmiotowym postanowieniu.

Tym samym zasadny okazał się zarzut naruszenia art. 407 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 524 § 1 i 2 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię, prowadzącą do błędnego przyjęcia, że skarga o wznowienie postępowania została złożona z zachowaniem ustawowego terminu. Spowodowało to naruszenie art. 408 k.p.c. i art. 407 k.p.c. poprzez niezastosowanie i nieodrzućenie skargi spadkobierców D. G. (2) o wznowienie postępowania sygn. akt: V Ns I 1844/59 i wadliwe przyjęcie, że ich skarga została wniesiona terminie;

Podkreślić trzeba, że wznowienie postępowania stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia prawomocnych orzeczeń. Instytucja ta polega zatem na ponownym rozpoznaniu sprawy zakończonej już prawomocnym orzeczeniem merytorycznym, a więc orzekającym co do istoty sprawy, jeżeli występują oznaczone w ustawie przyczyny. Tak więc konieczne jest w pierwszym etapie badania skargi rozstrzygnięcie, czy możliwe jest przyjęcie jej do rozpoznania na gruncie okoliczności konkretnej sprawy, o czym stanowi art. 410 k.p.c.

Wśród warunków skuteczności skargi o wznowienie postępowania określonych w przywołanym przepisie, a decydujących o przyjęciu skargi do rozpoznania, ustawodawca wymienił obok dopuszczalności także zachowanie przepisanej terminu oraz oparcie skargi na ustawowej podstawie. Niespełnienie opisanych warunków opatrzone zostało rygiorem odrzucenia skargi, przy czym samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza jeszcze, iż dochowano wskazanego wyżej wymogu i skarga na takiej właśnie podstawie się opiera. Okoliczność ta podlega badaniu w ramach wstępnej kontroli skargi w oparciu o twierdzenia przywołane w jej uzasadnieniu. Początek biegu terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania zależy od ustawowej podstawy wznowienia, w konsekwencji ocena zachowania trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi powinna zostać poprzedzona ustaleniem, czy skarga została oparta na ustawowej podstawie. Ocena zachowania przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c. terminu do wniesienia skargi wymaga wcześniejszego ustalenia, że skarga została oparta na ustawowej podstawie wznowienia, gdyż początek biegu terminu zależy od konkretnej przyczyny wznowienia. Skarżący ma obowiązek wskazania w skardze okoliczności stwierdzających zachowanie terminu (art. 409 k.p.c.), a w określonych sytuacjach nawet odniesienie się do twierdzeń samej strony co do powołanych podstaw wznowienia będzie wystarczające do stwierdzenia niedochowania terminu (post. SN z 6.6.2012 r., IV CZ 5/12, L.). Jeśli strona działa w procesie przez pełnomocnika, decyduje data dowiedzenia się o podstawie wznowienia przez pełnomocnika.

Zgodnie z art. 407 k.p.c. początek biegu terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania zależy od podstawy wznowienia.

Skarga o wznowienie postępowania została skierowana przez skarżących z żądaniem wznowienia postępowania w sprawie V Ns I 1844/59 na podstawie przytoczonych przez nich okoliczności faktycznych, które podlegały

badaniu przez Sąd I instancji. Przepis art. 524 k.p.c. wyraźnie normuje dopuszczalność wznowienia postępowania nieprocesowego. Uczestnik postępowania (oraz zainteresowany) może żądać wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem orzekającym co do istoty sprawy. Postępowanie wywołane wniesieniem skargi o wznowienie postępowania nieprocesowego przebiega według zasad obowiązujących w procesie, gdyż przepisy o postępowaniu nieprocesowym nie zawierają w tym względzie odrębnej regulacji. To oznacza, że należy stosować przepisy o wznowieniu postępowania zawarte w art. 399 k.p.c. i następnie w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Skarżący oparli skargę o wznowienie postępowania na art. 524 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 401 pkt. 2 k.p.c. Podnieśli w skardze, że postępowanie w sprawie V Ns I 1844/59 dotknięte było nieważnością. W sprawie tej uczestnikiem postępowania był nieżyjący w tym czasie L. G. (dla którego ustanowiono kuratora). Ponadto uczestnikiem postępowania nie była D. L., która nabyła prawa do nieruchomości po ojcu L. W. G. (2). Skarżący powoływali się w skardze na pozbawienie możliwości działania i brak należytej reprezentacji co oznacza, że były dwie różne podstawy wznowienia dla skarżących:

a) Dla I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G. podstawa wznowienia to art. 524 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt. 2 k.p.c. Skarżący wskazywali, że ustanowiono kuratora dla D. G. (2) chociaż D. G. (2) wskazywał swoje miejsce pobytu w pismach kierowanych do organów władz,

b) Dla M. R., P. L. i K. R. podstawa wznowienia to art. 524 par. 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. i art. 401 pkt. 2 k.p.c. – pozbawienie możliwości działania wobec faktu, iż D. L. nie była uczestnikiem postępowania.

Należy wskazać, że termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w sytuacji, gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji, rozpoczyna bieg od "dowiedzenia się o wyroku", a nie od "dowiedzenia się o podstawie wznowienia". Wystarczające jest więc, aby strona (jej pełnomocnik) dowiedziała się o wydaniu (ogłoszeniu) wyroku, a nie jest konieczne dowiedzenie się o treści czy uzasadnieniu wyroku (tak SN w post. z 12.4.2000 r., IV CKN 2/00, OSNC 2000, Nr 10, poz. 192; post. z 23.11.2007 r., IV CZ 90/07, L.; post. z 8.1.2009 r., I PZ 39/08, L.).

Przepis art. 407 § 1 k.p.c. przyjmuje za miarodajną datę, w której o wyroku dowiedziała się strona lub jej przedstawiciel ustawowy. Ostatni fragment tego przepisu regulującego termin do wniesienia skargi odnosi się zarówno do podstaw restytucyjnych, jak i nieważności, a od strony podmiotowej – do przedstawicieli ustawowych i pełnomocników. Uzyskanie przez pełnomocnika procesowego wiadomości o podstawie wznowienia otwiera zatem bieg terminu oznaczonego w art. 407 § 1 zd. 1 k.p.c. (zob. post. SN z 7.1.1998 r., III CKN 234/97, L.).

Ograniczenie możliwości wniesienia skargi za pomocą ww. terminów jest wyrazem wyjątkowego charakteru skargi o wznowienie postępowania jako szczególnego środka prawnego o cechach nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Jego celem (podobnie jak terminu przewidzianego w art. 408 k.p.c.), jest wzmocnienie stabilności orzeczeń prawomocnych przez ograniczenie w czasie możliwości ich wzruszenia za pomocą przedmiotowego środka. .

Również w najnowszym orzecznictwie Sądu Najwyższego (postanowienie SN z dnia 28 października 2020 r. IV CSK 394/19) został zaprezentowany ten sam pogląd, który podziela również Sąd Okręgowy, a którego teza brzmi „1. Z art. 407 § 1 KPC wynika jednoznacznie, że w sytuacji, w której podstawą wznowienia jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji trzymiesięczny termin do wniesienia skargi należy liczyć od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub przedstawiciel ustawowy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że termin, o którym mowa w art. 407 § 1 KPC, biegnie od "dowiedzenia się o wyroku", a nie od "dowiedzenia się o treści wyroku". Wystarczające jest zatem, aby strona dowiedziała się o wydaniu wyroku, nie jest natomiast konieczne, aby dowiedziała się o jego treści, a tym bardziej o treści jego uzasadnienia.

2. Uzyskanie odpisów bliżej nieokreślonych dokumentów zgromadzonych w konkretnym postępowaniu nie stanowi wystarczającej podstawy do oceny zachowania terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Ich udostępnienie w celach informacyjnych na podstawie art. 9 § 1 KPC realizuje zasadę jawności postępowania cywilnego

i nie może być utożsamiane z czynnością sądową skutkującą możliwością podjęcia przez stronę czynności polegającej na wniesieniu skargi o wznowienie postępowania.”

Przechodząc na grunt niniejszej spawy błędnie Sąd I instancji przyjął, że skarżący : I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G., którzy wstąpili w sytuację prawną D. G. (2) zachowali termin do wniesienia skargi o wznowienie . Sąd I instancji w sposób nieuprawniony przyjął, że z akt postępowania w sprawie V Ns I 1844/59 w żaden sposób nie wynika by przed 2014 roku D. G. (2) lub którykolwiek z jego następców zapoznawał się z orzeczeniem jakie zapadło w sprawie. Stąd też Sąd I Instancji uznał, że w skardze wykazano zachowanie przez I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (2), P. G., J. G. terminu do wniesienia skargi.

W zakresie oceny terminu skarżących : M. R., P. L. i K. R. spadkobierców D. L., która nie była uczestnikiem postępowania V Ns I 1844/59 i nie ustanowiono dla niej kuratora w tymże postępowaniu, również Sąd Rejonowy błędnie przyjął zachowanie terminu do wniesienia skargi o wznowienie postępowania. Sąd I instancji przyjął, że pełnomocnik tych osób , w ich imieniu złożył pismo do akt V Ns I 1844/59 w dniu 4 listopada 2014 roku. Wcześniej brak jest adnotacji by skarżący, lub ich pełnomocnicy zapoznawali się z aktami sprawy. Dopiero od tej daty można mówić o wiedzy skarżących na temat orzeczenia i jego treści. Stąd też Sąd Rejonowy przyjął, że termin do wniesienia skargi został zachowany również dla tych skarżących.

Rację mają apelujący, że w aktach sprawy sygn. V Ns 11844/59 znajduje się ę pismo pełnomocnika I. G. (1) - adw. J. P. z dnia 17 września 2014 r., w którym pełnomocnik prosi o umożliwienie mu zapoznania się z aktami sprawy o zasiedzenie nieruchomości położonej przy ówczesnej ul. (...) (dzisiaj ul. (...)), uregulowanej w księdze hip. Nr 352 Rep. hip. 707. W treści ww. pisma podano sygnaturę akt sprawy, w której zapadło orzeczenie o zasiedzeniu oraz załączono odpis pełnomocnictwa z dnia 28 marca 2014 r w którym I. G. (1) upoważniła pełnomocnika m.in. do odzyskania nieruchomości przy ul. (...) w Ł.. Do akt sprawy sygn. V Ns I 1844/59 załączono ponadto pismo Archiwum Państwowego w Ł. z dnia 10 września 2014 r. skierowane do pełnomocnika I. G. (1), z którego o wyniku, że Archiwum nie dysponuje aktami sprawy sygn. V Ns I 1844/59 i dlatego nie może ich udostępnić zainteresowanemu. Jak z powyższego wynika, I. G. (1) wiedziała o istnieniu orzeczenia w przedmiocie stwierdzenia zasiedzenia nieruchomości położonej w Ł., przy ul. (...), jak również znała sygnaturę akt postępowania, w którym orzeczenie to zapadło jeszcze przed 10 września 2014 r., kiedy to, poprzez swojego pełnomocnika, prowadziła korespondencję z Archiwum Państwowym w Ł. na temat tej sprawy.

Należy wskazać, że w dacie, w której Archiwum Państwowe w Ł. udzielało pełnomocnikowi I. G. (1) informacji o aktach sprawy sygn. V Ns I 1844/59, był on również pełnomocnikiem wszystkich pozostałych skarżących, tj. . R. G. (1), R. G. (2), M. G. S., M. R., P. L., K. R. (1) - na podstawie pełnomocnictw udzielonych w dniu 28 marca 2014 r. a na podstawie pełnomocnictw udzielonych w dniu 13 maja 2013 r. był pełnomocnikiem D. F. G. P. A. G., zaś J. A. G. - na podstawie pełnomocnictwa udzielonego w dniu 27 sierpnia 2013 r.

Zatem, wszystkie osoby, które złożyły skargę o wznowienie postępowania wiedziały o istnieniu orzeczenia w przedmiocie stwierdzenia zasiedzenia nieruchomości położonej w Ł., przy ul. (...) i znały sygnaturę akt postępowania, w którym orzeczenie to zapadło co najmniej od dnia 10 września 2014r. a z całą pewnością z chwałą sporządzania przez ich pełnomocnika w dniu 17 września 2014 roku pisma z wnioskiem do Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi (złożonego dnia 19.09.2014r.) o umożliwienie wglądu do akt i sporządzenia kopii akt sądowych sprawy rozpoznawanej przez Sąd Powiatowy dla Ł. V Wydział Cywilny pod sygn. akt I Ns 1844/59. W piśmie tym zostało wskazane, że przedmiotowe postępowanie dotyczyło zasiedzenia nieruchomości położonej przy ówczesnej ul. (...) (dzisiaj ul. (...)), uregulowanej w księdze hip. Nr 352 Rep. hip. 707. Z treści pisma pełnomocnika wynika, że odwołuje się do akt konkretnej spawy o zasiedzenie nieruchomości, pisząc, że chodzi o sprawę o zasiedzenie, wskazując położenie nieruchomości i nr księgi wieczystej prowadzonej dla tej nieruchomości, jak również powołuje się na pełnomocnictwo, które w treści upoważniało pełnomocnika do odzyskania nieruchomości położonej przy ul. (...) w Ł.. Tak więc z treści tych dokumentów jednoznacznie wynika, że osoby które złożyły skargę o wznowienie postępowania poprzez swojego pełnomocnika wiedziały o orzeczeniu o zasiedzeniu przedmiotowej nieruchomości przez Skarb państwa i o jego treści. Wiedziały o postanowieniu o zasiedzeniu nieruchomości położonej w Ł. przy ul. (...) (dawnej

(...)). Również nie bez znaczenia nie pozostaje okoliczność, że spadkobiercy po D. L., wiedzieli o utracie przez nią na rzecz Skarbu Państwa nieruchomości pozostawionych w Polsce. Należy przypomnieć, że D. L. w dniu 18 października 1960 roku wypełniła i złożyła dokumenty o odszkodowanie za utratę nieruchomości pozostawionych w Polsce, w tym za nieruchomość przy ul. (...). Decyzją z dnia 23 grudnia 1965 roku zostało jej przyznane odszkodowanie za utracony przez nią udział w wysokości 1/6 przedmiotowej nieruchomości.

Przy czym trzeba wskazać, że skarżący nie musieli przy tym znać dokładnej treści orzeczenia, bowiem przepis art. 407 § 1 k.p.c. zawiera sformułowanie, że termin do wniesienia skargi biegnie od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy, nie zaś od dnia, w którym strona poznała treść tego wyroku. W niniejszej sprawie strona skarżąca wiedziała o postanowieniu o zasiedzeniu nieruchomości przy ul. (...) co najmniej od 17 września 2014r.

W związku z powyższym przyjąć należy, że bieg terminu do złożenia skargi o wznowienie postępowania dla wszystkich skarżących rozpoczął się w dniu 10 września 2014r. a najpóźniej w dniu 17 września 2014 roku i który to termin upłynął dniu 10 grudnia 2014 roku a najpóźniej w dniu 17 grudnia 2014 r.. Skarżący złożyli skargę o wznowienie postępowania w dniu 12 stycznia 2014 roku a zatem po upływie ustawowego trzymiesięcznego terminu do jej złożenia. Należy zatem uznać za błędne stanowisko Sądu I instancji wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia zgodnie z którym, termin do złożenia skargi o wznowienie postępowania rozpoczął swój bieg dopiero w dniu zapoznania się przez pełnomocnika skarżących aktami sprawy sygn. V Ns I 1844/59. Stanowisko to pozostaje w oczywistej sprzeczności z przytoczonym już wyżej orzecznictwem Sądu Najwyższego, dotyczącym wykładni art. 407 § 1 k.p.c. Termin z art. 407 § 1 k.p.c. ma charakter procesowy i ustawowy, a sąd jest zobowiązany badać, czy został on dochowany przez stronę. Jednym z obowiązków strony jest dochowanie terminów procesowych, aby jej czynności mogły wywołać określone skutki prawne.

Ponadto jak już wskazano powyżej ograniczenie możliwości wniesienia skargi za pomocą ww. terminów jest wyrazem wyjątkowego charakteru skargi o wznowienie postępowania jako szczególnego środka prawnego o cechach nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Jego celem (podobnie jak terminu przewidzianego w art. 408 k.p.c.), jest wzmocnienie stabilności orzeczeń prawomocnych przez ograniczenie w czasie możliwości ich wzruszenia za pomocą przedmiotowego środka.

Dlatego też Sąd Okręgowy uznając, że skarga o wznowienie postępowania została przez skarżących złożona po terminie na podstawie art 380 k.p.c. na wniosek apelującego Skarbu Państwa rozpoznał postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi z dnia 4 listopada 2015 roku, sygn.. akt I Ns 55/15 o wznowieniu postępowania w sprawie i je uchylił.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 524 § 2 k.p.c., przez jego błędną wykładnię i w konsekwencji wadliwe przyjęcie, że Pani D. L. przysługuje status strony postępowania wznowieniowego, gdy prawidłowa weryfikacja i analiza zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie wskazuje, że Pani D. L., na mocy układu indemnizacyjnego pomiędzy R. Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej a R. Stanów Zjednoczonych Ameryki, decyzją z dnia 23 grudnia 1965 r. uzyskała odszkodowanie za utraconą przedmiotową nieruchomość i w konsekwencji nie powinna być uznana za stronę postępowania. Sąd Okręgowy nie podziela tego stanowiska, bowiem w aktach sprawy brak jest oświadczenia D. L. o zrzeczeniu się przez nią praw do tejże nieruchomości. To, że otrzymała ona odszkodowanie za utracony na rzecz Państwa Polskiego udział wyrażający się ułamkiem 1/6 w przedmiotowej nieruchomości, co zostało wskazane w niniejszej sprawie, nie przesądza o utracie przez jej następców prawnych przymiotu uczestników postępowania w sprawie o wznowienia postępowania w sprawie o zasiedzenie przedmiotowej nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa. Postępowanie wznowieniowe dotyczy nieruchomości, która w udziale 1/6 stanowiła kiedyś jej własność. Ponadto obecnie nie jest prawomocna decyzja z dnia 25 maja 2021 r. Ministra Finansów Funduszy i Polityki (...) o nr PR4.6400.20.2017. (...) o przejściu na rzecz Skarbu Państwa udziału w wysokości 1/6 w prawie własności tejże nieruchomości. Dlatego też zdaniem Sądu Okręgowego następcy prawni D. L. mieli interes prawny w żądaniu wznowienia niniejszej sprawy o zasiedzenie.

Wobec nie dochowania terminu do złożenia skargi przez skarżących zbędne było odnoszenie się do pozostałych zarzutów apelacyjnych skoro skarga podlegała odrzuceniu jako wniesiona po upływie przepisanej terminu.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13§2 k.p.c. zmienił zaskarżone postanowienie i odrzucił skargę jako wniesioną po upływie przepisanej terminu stosownie do treści art. 410 § 1 k.p.c.

Sąd Okręgowy orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 520 § 2 k.p.c. mając na uwadze wynik sprawy. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw zastosowania reguły wyrażonej w art. 520§1 k.p.c. dotyczącej ponoszenia przez każdego uczestnika kosztów postępowania związanych ze swym udziałem w sprawie. Należy bowiem wskazać, że interesy uczestników były sprzeczne, sprawa dotyczyła wznowienia postępowania w sprawie o zasiedzenie, była długotrwała i wymagała dużego zaangażowania przez strony. Zgodnie z art. 520 § 2 k.p.c., jeżeli uczestnicy postępowania nieprocesowego są w różnym stopniu zainteresowani jego wynikiem lub ich interesy są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub nałożyć go na jednego z uczestników w całości. Sąd zasądził od I. G. (1), R. G. (1), R. G. (2), M. S., D. G. (1), P. G., J. G., P. L., K. R. (1), G. R., K. R. (2) solidarnie na rzecz:

a) Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta Ł. kwotę 5400 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania;

b) Browary (...) Spółki Akcyjnej w Ł. kwotę 5417 zł (pięć tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Na zasądzone koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocników Skarbu Państwa i Browary (...) Spółki Akcyjnej w Ł. ustalone w oparciu o § 2 pkt 7 w zw. z § 5 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 218 poz.265). W przypadku zasądzonych kosztów na rzecz uczestnika Browarów (...) S.A. w Ł. koszty te zostały powiększone o opłatę 17 zł od pełnomocnictwa.

O kosztach postępowania apelacyjnego również Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 520 §2 k.p.c. mając na uwadze wynik sprawy, jej charakter sporny oraz te same powody wskazane w powyższej części uzasadnienia. Na zasądzone koszty złożyło się wynagrodzenie pełnomocników Skarbu Państwa i Browary (...) Spółki Akcyjnej w Ł. ustalone w oparciu o § 2 pkt 7 w zw. z § 5 pkt 1 w zw. z § 10 ust.1 pkt1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 218 poz.265). W przypadku zasądzonych kosztów na rzecz uczestnika Browarów (...) S.A. w Ł. koszty te zostały powiększone o opłatę od apelacji w kwocie 2000 zł.

O pobraniu na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi kwoty 2000 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych - opłaty od apelacji od uiszczenia której był zwolniony wnioskodawca, Sąd II instancji orzekł na podstawie art. 113 ust.1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. 2020 r poz. 755 z póź. zm.)